Και κάπως έτσι η ανθρωπότητα ξεκίνησε εδώ και ενάμιση μήνα να γράφει ένα καινούργιο μαύρο κεφάλαιο στο βιβλίο της πρόσφατης ιστορίας της, αντάξιο πολλών προηγούμενων που έχει γράψει το είδος μας στη διάρκεια της σύντομης ύπαρξής του στον πλανήτη. Ένα κεφάλαιο πραγματικά οργουελικό. Η απαράδεκτη στρατιωτική εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία είναι σίγουρο πως θα έχει μακροπρόθεσμες και βαριές συνέπειες για όλο τον πλανήτη.

Το πώς και πότε θα τελειώσει η σύγκρουση είναι ακόμα άγνωστο. Όσο για την εξέλιξη που όλοι απεύχονται, τη διάχυση της στις γειτονικές χώρες και τη γενίκευσή της σε έναν τρίτο παγκόσμιο πόλεμο, αυτή θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό και από το αν ο κωμικός (με όλες τις σημασίες της λέξης) αλλά και επικίνδυνος Ζελένσκυ θα καταφέρει τελικά να σύρει, όπως απεγνωσμένα προσπαθεί, το ΝΑΤΟ σε ανοιχτή (και όχι πια συγκαλυμμένη) στρατιωτική εμπλοκή. Οι λαοί, όλοι οι λαοί, έχουν να χάσουν πολλά αν δεν αντιδράσουν τώρα, απαιτώντας να μπει τέλος στην αιματηρή σύγκρουση.

**Πώ ς φτάσαμε ως εδώ**

Τη διάλυση της ΕΣΣΔ ακολούθησε μια περίοδος πλήρους οικονομικής κατάρρευσης αλλά και εσκεμμένης ταπείνωσης της Ρωσίας εκ μέρους της Δύσης και ειδικά των ΗΠΑ, που αλαζονικά θεώρησαν πως είχαν οριστικά ξεμπερδέψει με τον βασικό ανταγωνιστή τους και είχαν αναδειχτεί σε μοναδική, ηγεμονική και αναμφισβήτητη υπερδύναμη. (Βλ. Φουκουγιάμα και τις θεωρίες περί «τέλους της ιστορίας»). Το δόγμα πάνω στο οποίο στηρίχτηκε η στάση των ΗΠΑ έκτοτε, συνοψίζεται στα λόγια του Πολ Γούλφοβιτς, υφυπουργού Άμυνας του Τζορτζ Μπους, που σε έγγραφο του 1992 ανέφερε:

*«Ο πρώτος μας στόχος είναι να αποτρέψουμε την επανεμφάνιση ενός νέου αντιπάλου είστε στο έδαφος της πρώην ΕΣΣΔ είτε αλλού.... Πρόκειται για δεσπόζον ζήτημα που αποτελεί τη βάση μιας στρατηγικής περιφερειακής αμυντικής στρατηγικής και απαιτεί να προσπαθήσουμε να εμποδίσουμε κάθε εχθρική δύναμη να κυριαρχήσει σε μια περιοχή οι πόροι της οποίας, υπό ενιαίο έλεγχο, θα ήταν επαρκείς για να δημιουργήσουν παγκόσμια ισχύ»*. Με βάση το παραπάνω δόγμα, η Ρωσία, παρά τις περί του αντιθέτου υποσχέσεις και παρά την πλήρη καπιταλιστικοποίησή της, περικυκλώθηκε σταδιακά από ΝΑΤΟϊκές βάσεις,

αντιμετωπίζοντας συνεχείς αρνήσεις στις απόπειρές της να ενταχθεί με κάποιο τρόπο σ' αυτό τον νέο κόσμο.

Όμως η αργή ανάκαμψη της τεράστιας αυτής χώρας (που στρατιωτικά δεν έπαψε ποτέ να αποτελεί υπερδύναμη, αλλά εξακολουθεί να θεωρείται οικονομικά «μεσαίου μεγέθους»), η ανάδυση της Κίνας ως νέου ισχυρού παίχτη στη διεθνή σκακιέρα, αλλά και η ολοένα και πιο τολμηρά εκφρασμένη διάθεση πολλών χωρών να ξεφύγουν από το μαντρί της φθίνουσας «μοναδικής υπερδύναμης», άρχισε σταδιακά να διαμορφώνει τις συνθήκες για τη δημιουργία μιας νέας ισορροπίας (ή ανισορροπίας…) δυνάμεων. Στα πλαίσια αυτά η Ρωσία, ιδιαίτερα μετά την ανάληψη της εξουσίας από τον Πούτιν, είχε επανειλημμένα δηλώσει ότι η βίαιη προσέλκυση και πρόσδεση της Ουκρανίας στο δυτικό στρατόπεδο αποτελούσε γι' αυτήν κόκκινη γραμμή και «υπαρξιακή απειλή». Όχι μόνο αγνοήθηκαν οι προειδοποιήσεις της, αλλά και τέθηκε ως νέος στόχος η ανατροπή του Πούτιν και η αντικατάστασή του από έναν νέο «Γέλτσιν». Την επιδίωξη αυτή ομολόγησε άλλωστε άθελά του ο ίδιος ο Μπάιντεν, με την πρόσφατη γνωστή αποστροφή του ότι ο Πούτιν «δεν μπορεί να παραμείνει στην εξουσία». Για την επίτευξη του στόχου της αλλαγής καθεστώτος χρησιμοποιήθηκαν εδώ και χρόνια κάθε είδους μέσα, από τους Ρώσους ολιγάρχες μέχρι τις εκατοντάδες δυτικές ΜΚΟ που δρούσαν στο έδαφός της Ρωσίας και έγιναν συνεχείς προσπάθειες υπονόμευσης και απόσπασης από τη ρωσική σφαίρα επιρροής και των τελευταίων φιλικών γειτονικών της χωρών. Στα πλαίσια αυτά η Ουκρανία μετατράπηκε σε όπλο εναντίον της Ρωσίας, με τη συνεχή αναταραχή των τελευταίων δύο δεκαετιών και την ντε φάκτο ΝΑΤΟποίηση της χώρας. Η ρωσική αντίδραση με την προσάρτηση της Κριμαίας και η απόσχιση των ρωσόφωνων επαρχιών οδήγησε στον επακόλουθο οκταετή ανελέητο, αιματηρό και βρόμικο πόλεμο του Κιέβου εναντίον του Ντονμπάς.

Σε όλες αυτές τις εξελίξεις, τα δαχτυλικά αποτυπώματα των ΗΠΑ και της CIAείναι κάτι παραπάνω από εμφανή. Μεθοδικά και συστηματικά, οι ακροδεξιές τάσεις στο εσωτερικό της Ουκρανίας ενισχύονταν και υποδαυλίζονταν και η χώρα παρασυρόταν σε μια τροχιά σύγκρουσης με το γείτονά της. Οι απατηλές υποσχέσεις ότι σε τέτοια περίπτωση θα τύγχανε πλήρους στήριξης είναι προφανώς ένας από τους λόγους της σημερινής επίμονης απαίτησης εκ μέρους του Κιέβου για άμεση στρατιωτική ανάμειξη του ΝΑΤΟ – ανάμειξη που διαθέτει ένθερμους θιασώτες στην Ουάσιγκτον (Πελόζι, Μπλίνκεν, Νούλαντ κ.ά.), βρίσκει όμως μέχρι στιγμής απέναντί της τους καραβανάδες του Πενταγώνου.

Πάντως οι αιτιάσεις και οι ανησυχίες της Ρωσίας όσον αφορά την ασφάλειά της σε καμία περίπτωση δεν δικαιολογούν τον απαράδεκτο, μεγάλης κλίμακας πόλεμο που

παρακολουθούμε τις τελευταίες εβδομάδες. Όσο για τις άλλες αντιδιαλεκτικές και ανιστόρητες δικαιολογίες που ξεστόμισε ο Πούτιν στο πρόσφατο παραληρηματικό διάγγελμά του, όπου έριξε ευθύνες ακόμα και στον Λένιν, αλλά όχι στον εαυτό του ή στον μεγαλοϊδεατισμό που ακόμα ταλανίζει τη χώρα του, δεν είναι παρά προσχήματα για έναν πόλεμο που οι ρίζες του βρίσκονται στα αντικρουόμενα γεωστρατηγικά συμφέροντα ΗΠΑ και Ρωσίας.

## Διεθνές δίκαιο, διπλά μέτρα και σταθμά

Το διεθνές δίκαιο, όπως ισχύει μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, θα έπρεπε να ήταν αρκετό για την επίλυση τέτοιων επικίνδυνων κρίσεων. Όπως όμως συμβαίνει διαχρονικά, το δίκαιο του ισχυρού υπερισχύει τόσο σε καιρό ειρήνης όσο και σε καιρό πολέμου. Η κατά το δοκούν εφαρμογή και η μονομέρεια στη λειτουργία των διεθνών οργανισμών και στην εφαρμογή κάθε ισχύοντος διεθνούς κανόνα έχουν οδηγήσει το διεθνές δίκαιο στην απαξίωση, συμβάλλοντας στη σημερινή αποσταθεροποίηση. Παρ' όλ' αυτά, ειδικά για τις πιο μικρές και αδύναμες χώρες, η τήρηση των διεθνών κανόνων είναι η μόνη ελπίδα και το θεμέλιο πάνω στο οποίο μπορεί να οικοδομηθεί η ανάπτυξη των διακρατικών σχέσεων και να βασιστεί η ειρηνική και δίκαιη επίλυση των όποιων διαφορών. Τα διπλά μέτρα και σταθμά, βάσει των οποίων κάποιες εισβολές είναι καλές και κάποιες κακές, κάποιες επεμβάσεις σε ξένες χώρες αποτελούν εξαγωγή δημοκρατίας ενώ κάποιες άλλες είναι εγκληματικός επεκτατισμός και ιμπεριαλισμός, κάποιοι θάνατοι αμάχων είναι «παράπλευρες απώλειες» και κάποιοι άλλοι «γενοκτονία», πρέπει να πάρουν, επιτέλους, τέλος. Είναι υποχρέωση των λαών να παλέψουν γι' αυτό.

## Οι δυτικές κυρώ σεις

Οι πρωτόγνωρες και ολοένα κλιμακούμενες δυτικές κυρώσεις εναντίον οτιδήποτε αρχίζει από «ρωσ-» και τελειώνει σε «-ικός», ισοδυναμούν με κήρυξη ολοκληρωτικού οικονομικού πολέμου και περιλαμβάνονται προφανώς σε ένα προ πολλού καταστρωμένο σχέδιο. Ένα σχέδιο που εντάσσεται στην προσπάθεια αλλαγής καθεστώτος στη Ρωσία και περίμενε στο

συρτάρι την κατάλληλη για την εφαρμογή του στιγμή. Ο υστερικός αντιρωσισμός που ακολούθησε την εισβολή, η πλήρης αποσιώπηση της κατάστασης που επικρατεί τα τελευταία χρόνια στην Ουκρανία και ειδικά στο Ντονμπάς, η ισοπεδωτική εξαφάνιση της αντίθετης άποψης με την ολοσχερή απαγόρευση και το κλείσιμο των ρωσικών μέσων ενημέρωσης στη Δύση, ο συστηματικός εκφοβισμός και η απόπειρα φίμωσης όσων τολμούν μια διαφορετική ερμηνεία των γεγονότων, δεν είναι καθόλου καλά σημάδια για το μέλλον των κοινωνιών μας και έρχονται να προστεθούν σε μια συνεχή πορεία χειραγώγησης, ακόμα και εκφασισμού τους. Εξάλλου, η εναπόθεση της επικοινωνίας και της ενημέρωσής μας στα χέρια λίγων, που μπορούν να αποφασίζουν ποιος, πού και πώς μπορεί να εκφράσει τη γνώμη του, προοιωνίζεται πολλά δεινά. Οι λαοί, οι πολίτες, αντιμετωπίζονται σαν ανώριμοι ή ακόμα και ανεγκέφαλοι μονοκύτταροι οργανισμοί, ανίκανοι για κριτική σκέψη, ενώ η θηριώδης προπαγάνδα δημιουργεί συστηματικά μια εικονική πραγματικότητα, με την οποία όποιος δε συντάσσεται ανεπιφύλακτα κατακεραυνώνεται, φιμώνεται και εξοβελίζεται.

Τα σημάδια των οργουελικών αυτών εξελίξεων προϋπήρχαν, οι ενδείξεις πολλαπλασιάζονταν, και η επιχείρηση πλήρους ελέγχου της ενημέρωσης και επιβολής του ενός και αδιαμφισβήτητου «σωστού τρόπου σκέψης» έχει αρχίσει ήδη να αποδίδει καρπούς. Όσα μας επιφυλάσσει και σ' αυτό τον τομέα το μέλλον, αν δεν αγωνιστούμε να τα αποτρέψουμε, είναι ανατριχιαστικά.

Στον τομέα της προπαγάνδας, η ουκρανική πλευρά υπερέχει κατά κράτος, υποβοηθούμενη, όπως έχει αποκαλυφθεί, από δεκάδες αξιωματούχους δυτικών χωρών και 150 εταιρείες δημοσίων σχέσεων. Για το μέσο πολίτη, είναι εξαιρετικά δύσκολο να ξεχωρίσει την αλήθεια από τα ψέματα και να σχηματίσει μια σχετικά αντικειμενική εικόνα της κατάστασης. Διαδίκτυο και τηλεοράσεις έχουν κατακλυστεί από ψεύτικες ειδήσεις, σκηνοθετημένα βίντεο και απροκάλυπτες προβοκάτσιες. Άλλη μια όψη της συντονισμένης προσπάθειας να ελεγχθεί ο νους και το θυμικό των λαών.

Μια άλλη πλευρά της αντιρωσικής υστερίας είναι, φυσικά, η απόπειρα βίαιης απομάκρυνσης των δυτικών κοινωνιών από τη ρωσική κουλτούρα, αλλά και καθετί ρωσικό. Μια χώρα που ιστορικά και πολιτιστικά ανήκει στην Ευρώπη, γίνεται προσπάθεια να αποκοπεί βίαια από αυτήν. Έτσι, ο Τσαϊκόφσκι μπαίνει στο ίδιο τσουβάλι με τον Πούτιν και τα ρωσικά γατόσκυλα στέλνονται στο πυρ το εξώτερον μαζί τους Ρώσους ολιγάρχες. Ο Όργουελ δεν θα ήταν καθόλου ευχαριστημένος, η πραγματικότητα τελικά ξεπέρασε κατά πολύ τη φαντασία του…

**Οι επιπτώ σεις**

Οι συνέπειες του πολέμου για τους λαούς θα είναι δραματικές. Οι ιλιγγιώδεις αυξήσεις στις τιμές των καυσίμων είναι μόνο η αρχή. Η επισιτιστική κρίση θα είναι ακόμα βαρύτερη. Οι επιπτώσεις θα πλήξουν, εκτός από τους ίδιους τους φτωχοποιημένους λαούς της Ουκρανίας και της Ρωσίας, ολόκληρο τον πλανήτη, και ιδιαίτερα την Ευρώπη, που έχει μεγαλύτερη αλληλεξάρτηση με τη ρωσική οικονομία. Στο μεταξύ, οι αμερικανικές εταιρείες, ειδικά όσες εξορύσσουν σχιστολιθικό αέριο, θα θησαυρίζουν (καταστρέφοντας, παρεμπιπτόντως, το περιβάλλον στην ίδια τη χώρα τους, καθώς και την υγεία εκατομμυρίων Αμερικανών πολιτών). Το ίδιο ευτυχείς είναι και οι Έλληνες εφοπλιστές που έχουν ήδη κλείσει συμβόλαια για τη μεταφορά του υγροποιημένου αερίου στην ήπειρό μας – το οποίο, πάντως, σε καμία περίπτωση δεν θα μπορέσει να υποκαταστήσει το ρωσικό.

Η Ευρώπη, που σύρθηκε άβουλα και εγκληματικά πίσω από την αμερικανική υπερδύναμη, θεωρείται γενικά πως θα είναι ο μεγαλύτερος χαμένος από τις εξελίξεις. Ειδικότερα για την Ελλάδα, εκτός από τις οικονομικές, θα υπάρξουν και ευρύτερες συνέπειες με δεδομένη την ασύγγνωστη προσωπική απόφαση του Έλληνα πρωθυπουργού να εμπλέξει τη χώρα μας στρατιωτικά με αποστολή όπλων στην Ουκρανία.

Η νεκρανάσταση του ΝΑΤΟ (το οποίο πρόσφατα ο Γάλλος πρόεδρος είχε χαρακτηρίσει «εγκεφαλικά νεκρό»), η πρεμούρα πολλών μέχρι τώρα «ουδέτερων» χωρών να ενταχθούν στις γραμμές του, ο επανεξοπλισμός της Γερμανίας, η ξαφνική αναζωπύρωση των μετώπων στη Μέση Ανατολή (με διακοπή των συνομιλιών με το Ιράν, πυραύλους να εκτοξεύονται δεξιά κι αριστερά κ.λπ.), καθώς και η συνεχής αναφορά σε διάφορα σενάρια κάποιου είδους εμπλοκής της Κίνας στη σύρραξη ή δημιουργίας νέου μετώπου με κινεζική επίθεση στην Ταϊβάν, κάνουν ακόμα πιο δυσοίωνες τις προβλέψεις για το μέλλον. Ας μην ξεχνάμε, άλλωστε, πως η Κίνα αποτελεί σήμερα τον ομολογημένο κύριο εχθρό και στόχο των ΗΠΑ.

· Σήμερα πρέπει να απαιτήσουμε να μπει άμεσα τέλος στην ιμπεριαλιστική εισβολή και στον πόλεμο στην Ουκρανία. Να αποσυρθούν άμεσα όλες οι ρωσικές δυνάμεις από τα ουκρανικά εδάφη και οι όποιες διαφορές να επιλυθούν με διαπραγματεύσεις. Να υπάρξουν συγκεκριμένες εγγυήσεις ασφαλείας για όλες τις χώρες της περιοχής – κανένα κράτος δεν μπορεί να αισθάνεται ασφαλές αν δεν αισθάνονται ασφαλείς και οι γείτονές του.

· Να γίνει σεβαστό το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης των λαών. Η ουκρανική κυβέρνηση, που υπό τον Ζελένσκυ αρνήθηκε να αναγνωρίσει οποιαδήποτε μειονότητα στα όρια της χώρας και να εφαρμόσει τη συμφωνία του Μινσκ, πρέπει να σταματήσει την εγκληματική πολιτική της και να αναγνωρίσει το δικαίωμα αυτό στους λαούς του Ντονμπάς, που υφίστανται συνεχείς επιθέσεις μετά το πραξικόπημα του 2014.

· Οι νεοναζιστικές και φασιστικές ομάδες που δρουν στην Ουκρανία, ένοπλες και μη, πρέπει να αποκλειστούν από τον κρατικό μηχανισμό και τις ένοπλες δυνάμεις και να διαλυθούν. Να σταματήσει κάθε προσπάθεια ανάπτυξης πυρηνικών ή βιολογικών όπλων. Να αποναζιστικοποιηθεί η χώρα και να αφεθεί ο λαός της να αποφασίζει ελεύθερα και δημοκρατικά για το μέλλον του.

· Να ανακληθούν όλες οι κυρώσεις, που πλήττουν περισσότερο τους φτωχούς παρά τους πλούσιους και οδηγούν σε ανείπωτα βάσανα, πείνα και δυστυχία, προς όφελος των λίγων που κερδοσκοπούν και πάλι.

· Να σταματήσει η Ελλάδα να εμπλέκεται στη σύρραξη στη μία ή στην άλλη πλευρά. Κανένας φαντάρος έξω από τα σύνορά μας. Η μόνη βοήθεια που μπορεί η χώρα μας να προσφέρει είναι ανθρωπιστική – και αυτή πρέπει να απευθύνεται σε όλους όσους τη χρειάζονται, πολίτες της Ουκρανίας ή του Ντονμπάς.

· Η χρήση του ελληνικού εδάφους από τους ΑμερικανοΝΑΤΟϊκούς δολοφόνους είναι απαράδεκτη. Να διαλυθεί ο δολοφονικός συνασπισμός που μόνο δεινά έχει προκαλέσει στους λαούς.

· Να αναπτυχθεί και να δυναμώσει ένα κίνημα υπέρ της ειρήνης και της συνύπαρξης των λαών.